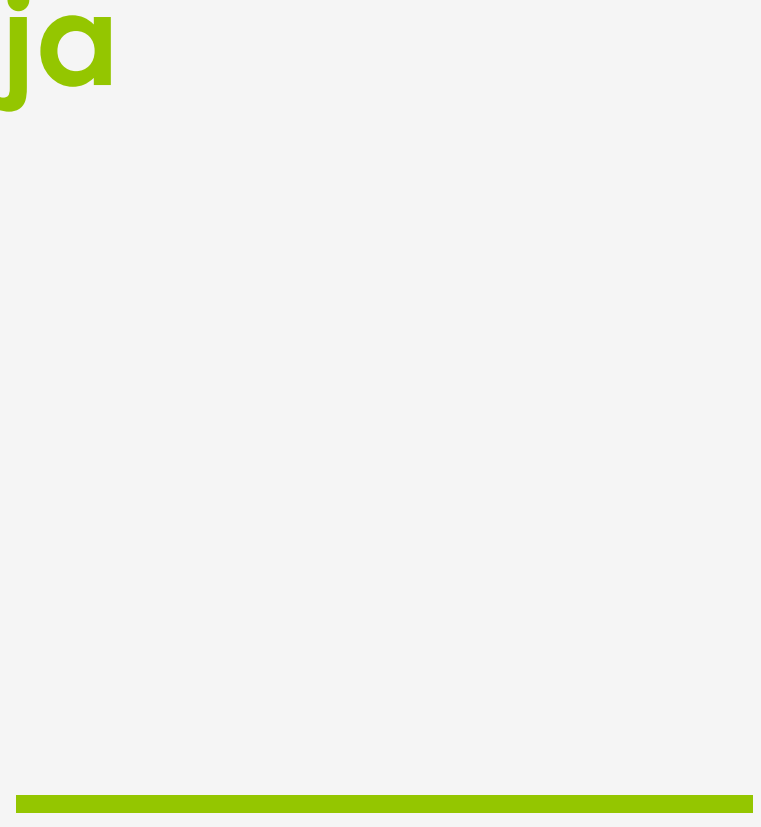

Smještaj konja

○ Kvalitetan sjmeštaj- preduslov dobrog zdravlja i uspješnog uzgoja konja

○ Planiranje izgradnje farme (ergele)

- Dovoljno vode i hrane
- Geografske i pedološke karakteristike terena
- U skladu sa prirodnim ambijentom

- **Smještajni objekti:**
- Štala (staje)- konjušnice
- Ispusti
- Prateći (pomoćni) objekti- za smještaj hraniva, opreme
- **Moraju se zadovoljiti biološke i socijalne osobine konja, specifični zahtjevi pojedinih rasa i kategorija konja, mikroklimatski i prostorni uslovi terena, sistema gajenja, broja grla.**

Štale

- Pružaju zaštitu od nepovoljnih klimatskih faktora.
- Grade se po odgovarajućim standardima prilagođenim biološkim zahtjevima konja, kao i po važećim propisima i standardima.
- Štale treba da su atraktivnog spoljnog izgleda, sa dovoljno unutrašnjeg prostora i pravilnog rasporeda.
- Funkcionalan boravak konja i obavljanje svakodnevnih poslova.

- Materijal za izgradnju treba da omogući zidovima da “dišu” (opeka, drvo, krečni malter)
- Ispust treba da je od 20-30 m² po grlu
- Odgovarajući mikroklimatki uslovi: provjetravanje, temperatura, vlažnost vazduha, osvijetljenje
- Adekvatni uslovi za sve kategorije konja, naročito za kobile sa podmlatkom

Mikroklimatski uslovi:

- 50 m³/h zimi, 500 m³/h ljeti vazduha po odraslom grlu
- Svjetlosni koeficijent treba da je 1/20 do 1/15
- Relativna vlažnost vazduha 60-70 %
- Stalna izmjena vazduha, bez promaje
- Što manje amonijaka, ugljen- dioksida (1%), sumpor- dioksida
- Optimalna temperatura 10- 15 °C

○ Sistemi gajenja (smještaja) konja

- Slobodno držanje, bez objekta
- Držanje u ispustu sa jednostavnim skloništem
- Grupno držanje konja u objektu
- Držanje konja u pojedinačnom boksovima
- Držanje konja u vezanom sistemu

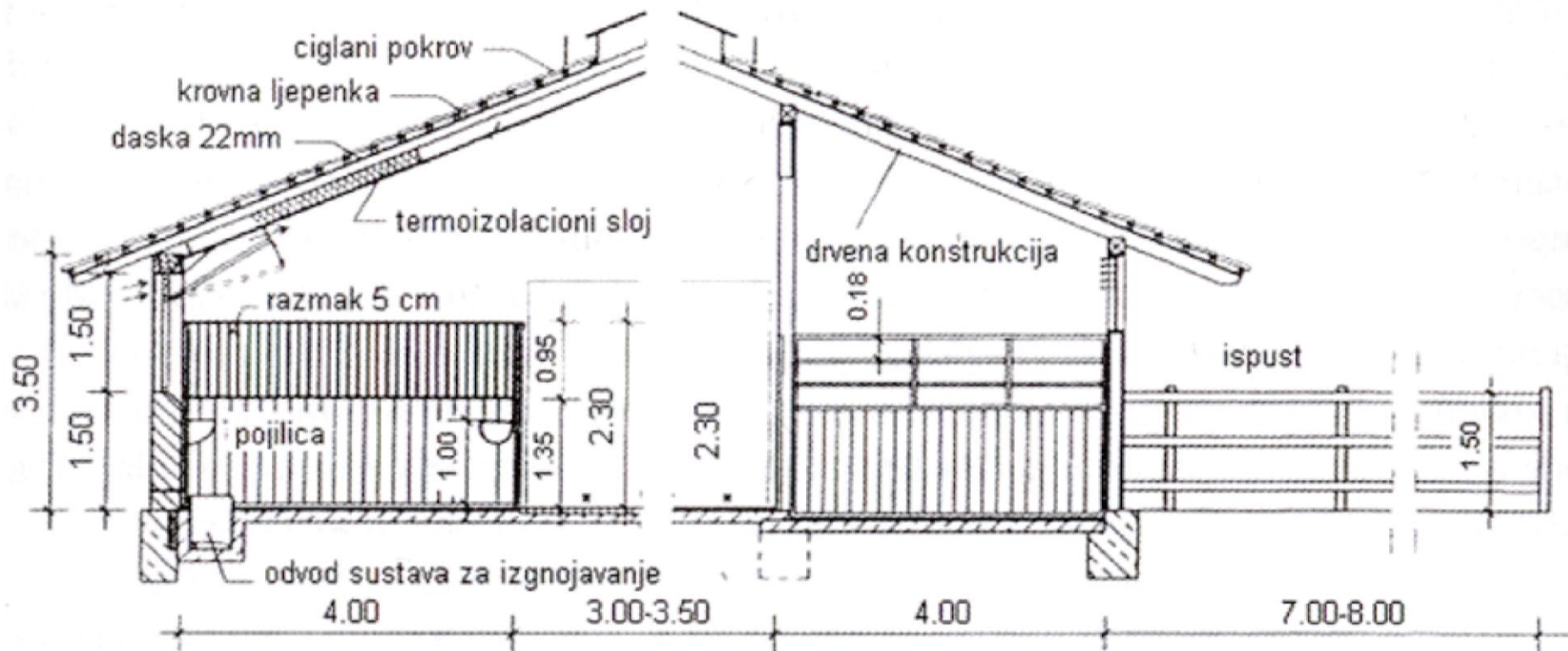

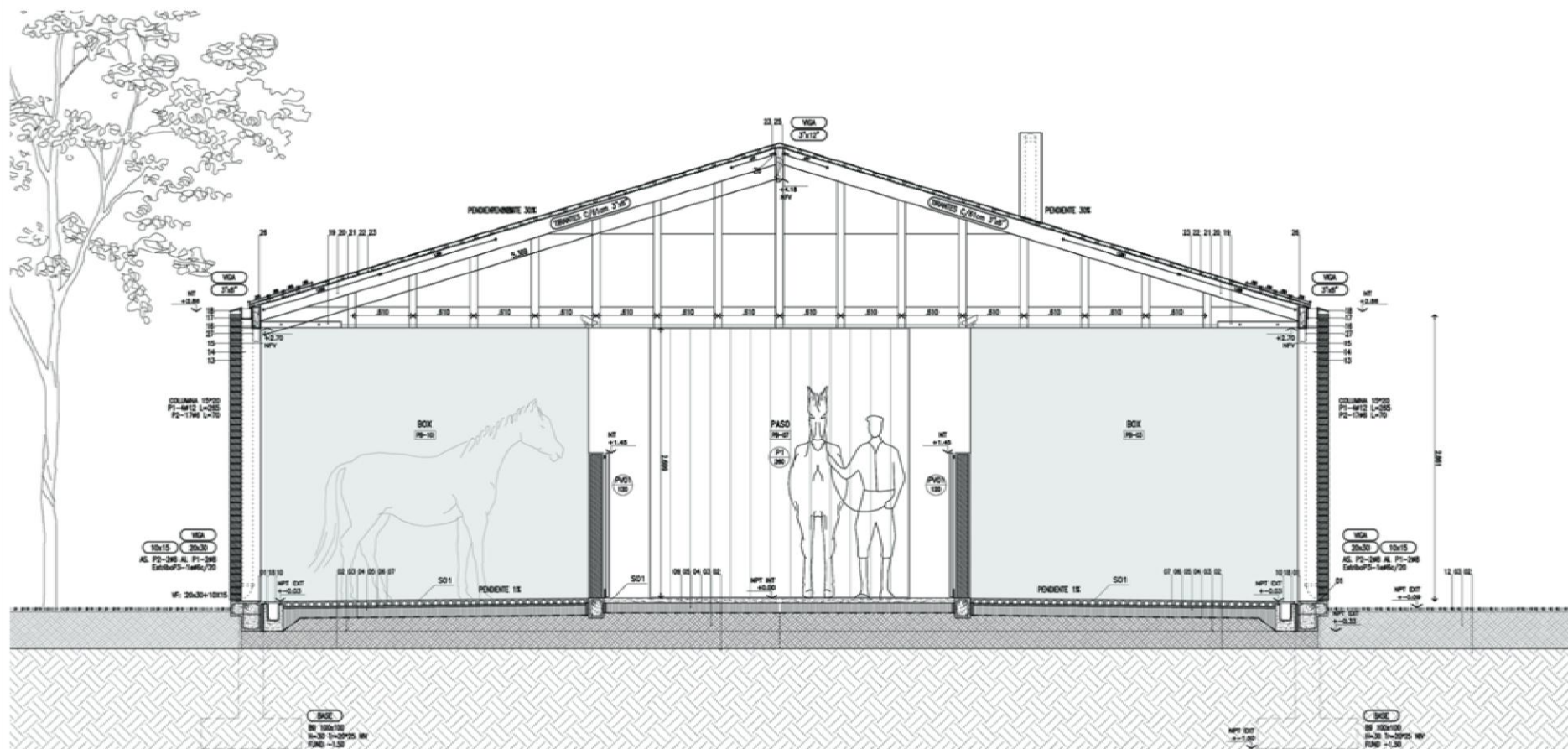
Štale zatvorenog tipa

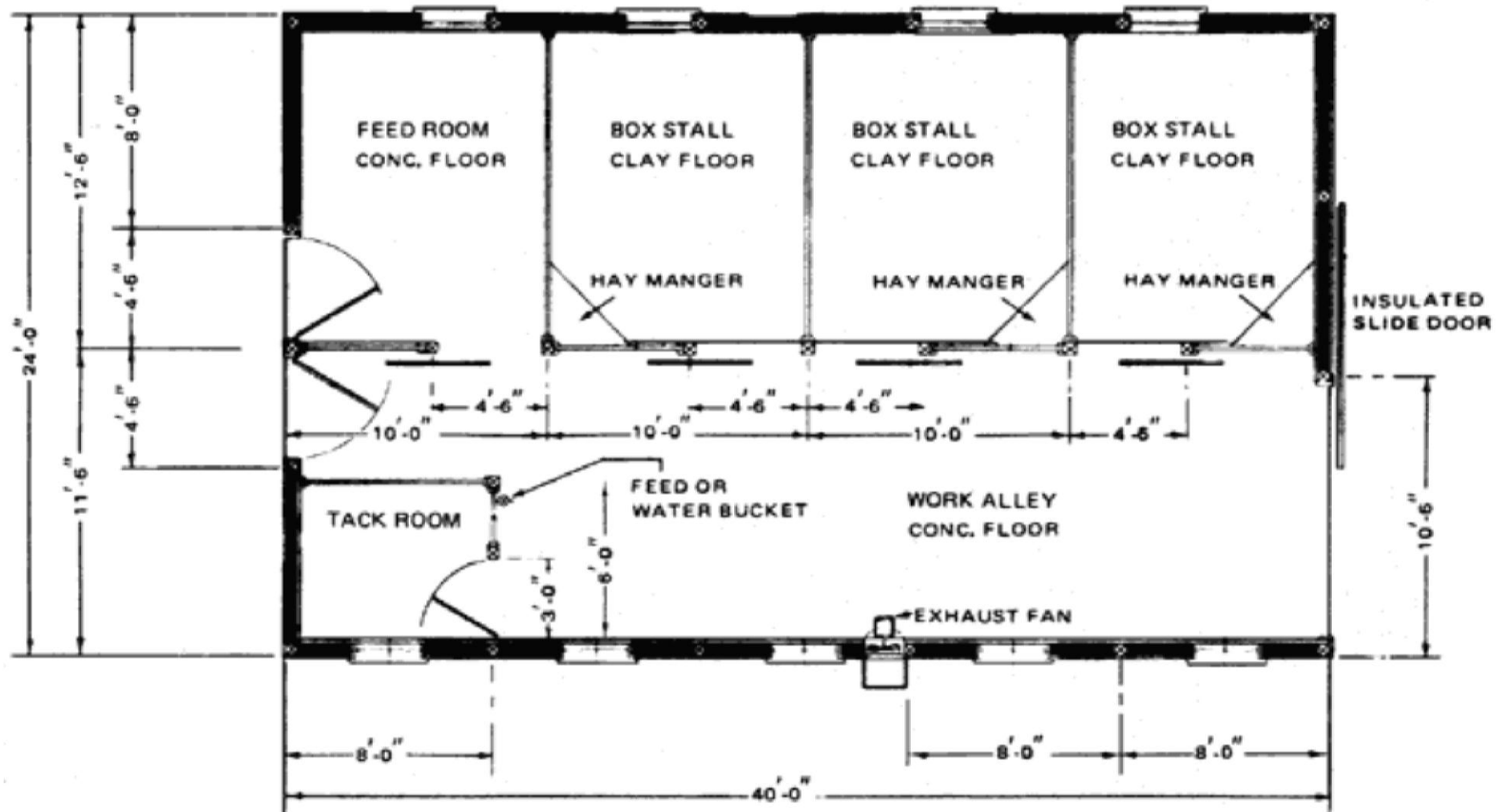
- Tipovi štala su prilagođeni sistemima držanja.
- Postoje stale zatvorenog, poluotvorenog ili otvorenog tipa.
- Gabariti staje zavise od rase, kategorije, broja grla, klimatskih uslova, načina držanja konja (vezani ili slobodni sistem držanja), klimatskih uslova.

Dimenzije objekta:

- Visina staje 2,8 do 3,5, pa do 4m
- Ukupna dužina objekta zavise od broja i sistema držanja
- Dužina ležišta 2,8- 3,8
- Širina ležišta 1,5- 1,7
- Širina hodnika za: - jednoredna ležišta 1,8- 2,5
- dvoredna ležišta 2,0- 3,0 m
- Zapremina po grlu 20- 40 m³
- Širina jasala 0,5- 1,0 m

- Zidovi:

- Treba da se grade od poroznog materijala

- Krov:

- Graditi od materijala koji ne kondezujе vlagu

- Tavan:

- Tavan može biti od različitog materijala (drveta pokrivenog slamom)

- Vrata:

- Vrata dvokrilna ili pokretna klizeća

- Širina 1,5- 2 m; visina od 2,2 do 3,0 m

- Prozori:

- Prozori obezbjeđuju svjetlost i ventilaciju štale

- Ukupna površina 15% površine poda; visina 1,8- 2,0 m; širina prozora 1,2m; visina 1,0 m.

- Materijal: metal ili drvo sa armiranim staklom

- Podovi:

- Treba da obezbijede dovoljnu čvrstinu, dobru termoizolaciju, lako čišćenje i dezinfekciju, zaštitu od povreda

- Materijal: nabijena ilovača, cigle, beton, asfalt

- Hodnik:

- Prostor za manipulaciju u štali

- Širina hodnika 1,2- 2,0 m

- Materijal: nabijena zemlja ili hrapav asfalt

- Ležišta:

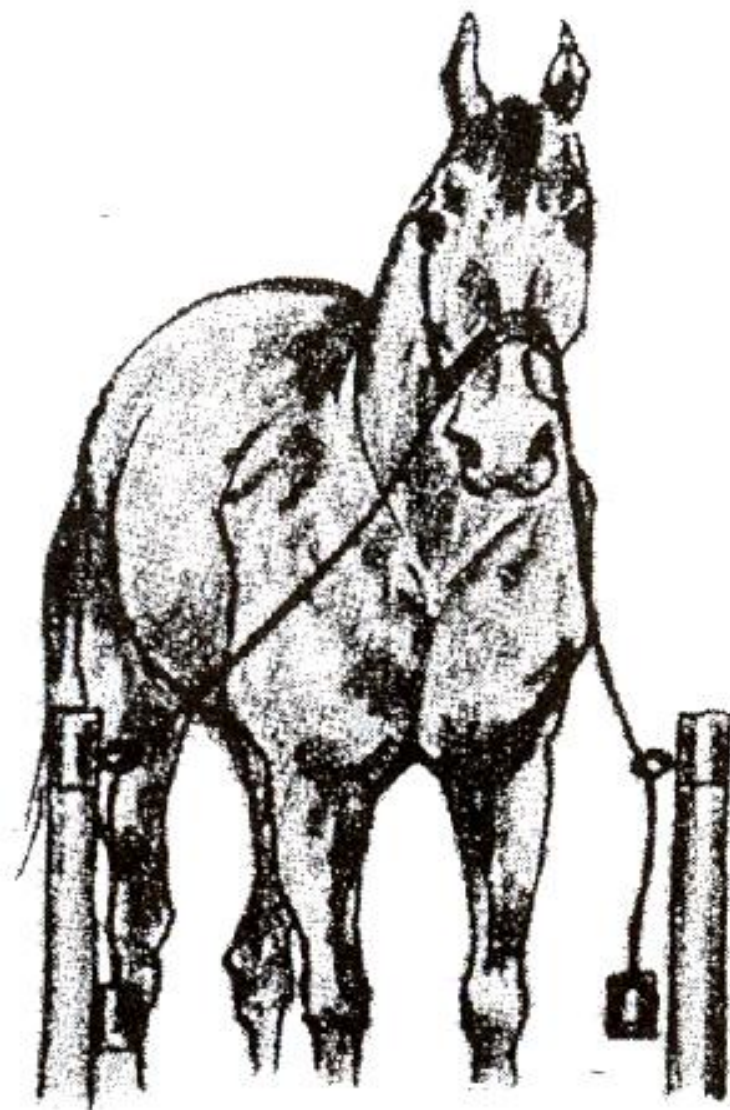
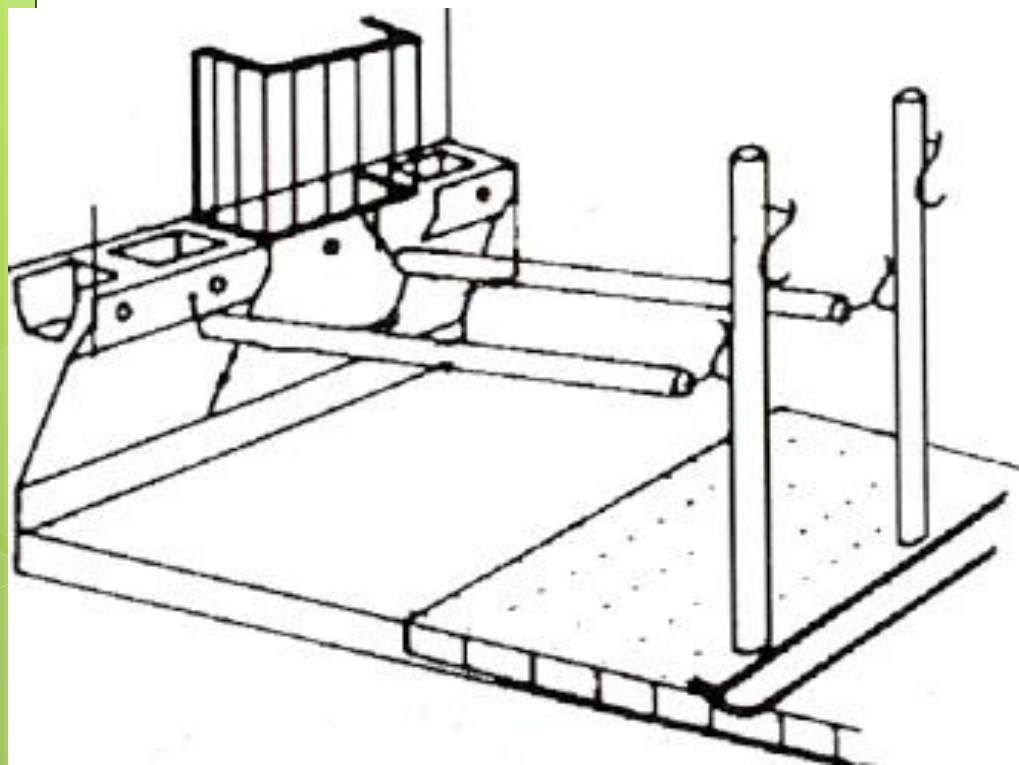
- Optimalna veličina- 1,4x2,2m; 1,5x2,6; 1,6x3,0m

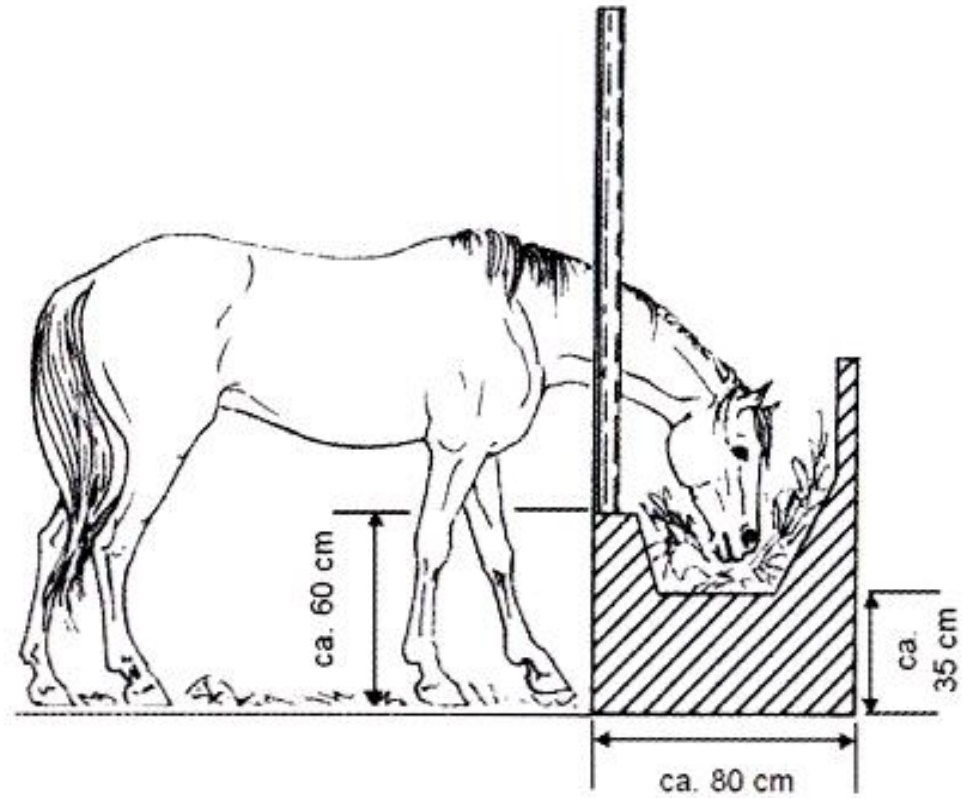
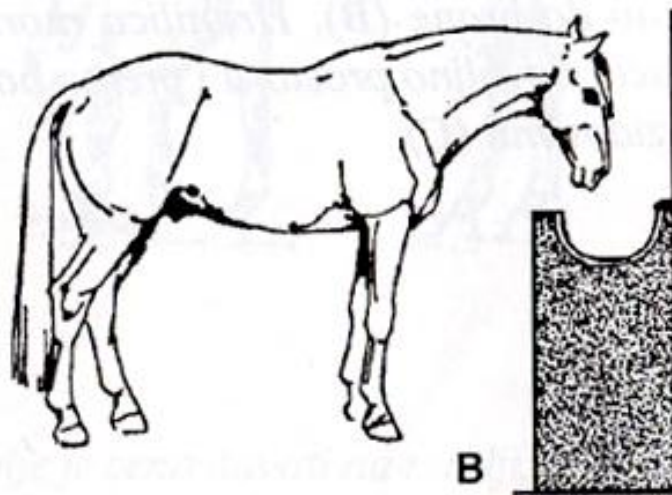
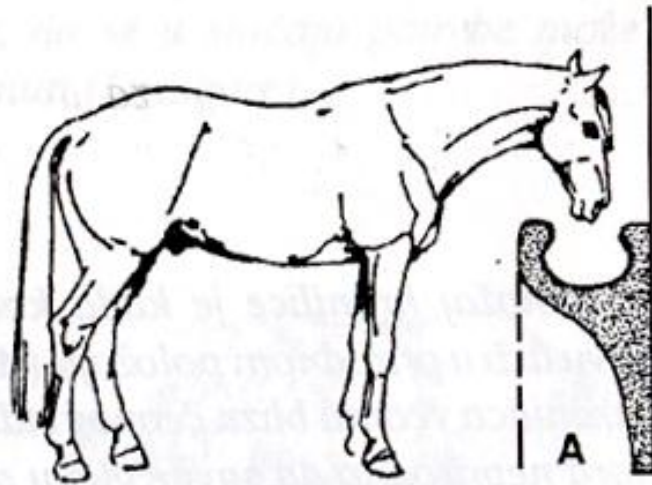

- Između hodnika i ležišta se nalazi kanal ako su jasje postavljene prema zidu (širina 20 cm, dubina 3-4 cm sa padom oko 2%)
- U osočnoj jami treba obezbijediti oko 2 m³ prostora po grlu (5-10.000l mokraće po grlu)
- Za stajnjak treba obezbijediti oko 2 m³ prostora (5-10.000 kg proizvede odraslo grlo)
- Vezivanje konja:
- Ularom za kariku pričvršćenu za jasje
- Treba da omogući da nesmetano legne i ustane

- Jasle i pojilice:
- Uzduž zida staje
- Visina 70-110 cm; širina 40-50cm; dubina 25 cm.
- Napajanje konja:
- Iz pojilica ili iz kofe
- Pomoćne prostorije:
- Za smještaj, pripremu i čuvanje hrane
- Prostorije za opremu, alat, lijekove, hemikalije itd.

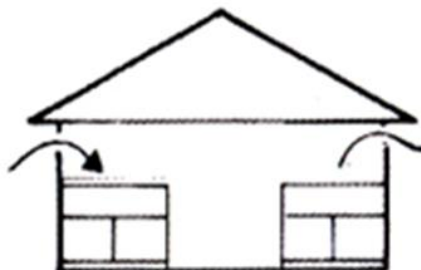
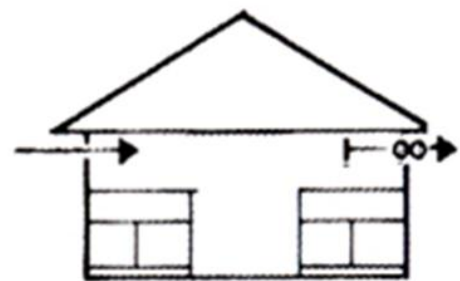
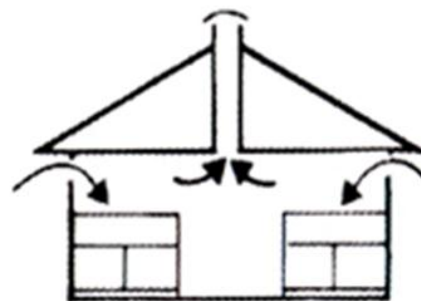
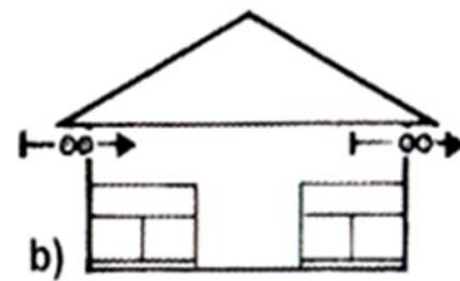
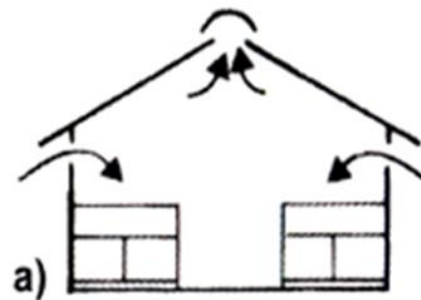
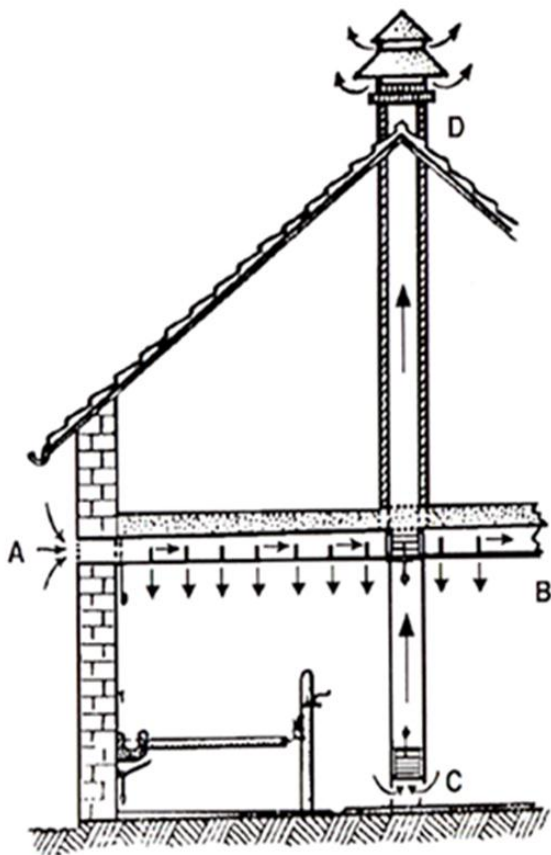

● Ventilacija štala:

● Pasivni sistem

● Aktivni sistem

Smještaj konja u boksovima

- Boksovi predstavljaju najbolji sistem držanja konja
- Veličina boksova 3X3 do 4X4 m
- Zidovi boksa od drveta, cigle, opeke, rijetko betona

Slobodni sistem držanja konja bez ispusta:

- Grupe od 5-10 grla
- Treba obezbijediti 2,5- 4,0 m² po grlu za ždrebad na sisi
- Za odbijenu ždrebad 4,0- 6,0 m² po grlu
- Za godišnjke 6-8 m² po grlu
- Za dvogoce 10-12 m² po grlu

Slobodni sistem držanja konja sa ispustom

Smještaj i njega ždrebni kobila i kobila u laktaciji

- Drže se u grupama
- Objekat treba da je svijetao, prostran, čist
- Da posjeduje dovoljno kvalitetne pašne i vode za piće
- Treba održavati zdravstveno stanje kobile u periodu bremenitosti
- Pred ždrebljenje se smješta u posebni boks sa dosta prostirke, čist, svijetao, tih

- U periodu laktacije ždrebadi se drže sa kobilama grupno u posebnim boksevima
- Grupe treba da su ujednačene po periodu laktacije
- Objekat treba da je: prostran, svijetao, provjetren, sa dosta prostirke, bez suvišnih pregrada
- Kobile sa ždrebadi treba da borave na pašnjacima i da imaju pristup svježoj vodi
- Treba voditi računa o zdravlju vimena i proizvodnji mlijeka
- Otkrivanje estrusa se vrši u posebnim objektima

Njega i čišćenje konja

Njega- čišćenje konja

- Higijena je važna zbog zdravlja, pravilnog odgoja mladunčadi i radne sposobnosti konja
- Održavanje higijene kože, dlake i kopita su svakodnevne aktivnosti
- Čišćenje i provjetravanje stala je obavezno
- Obrezivanje, potkivanje kopita i pranje i kupanje konja se moraju redovno obavljati

Održavanje higijene kože i dlake

Građa zašitnog sistema konja

Koža:

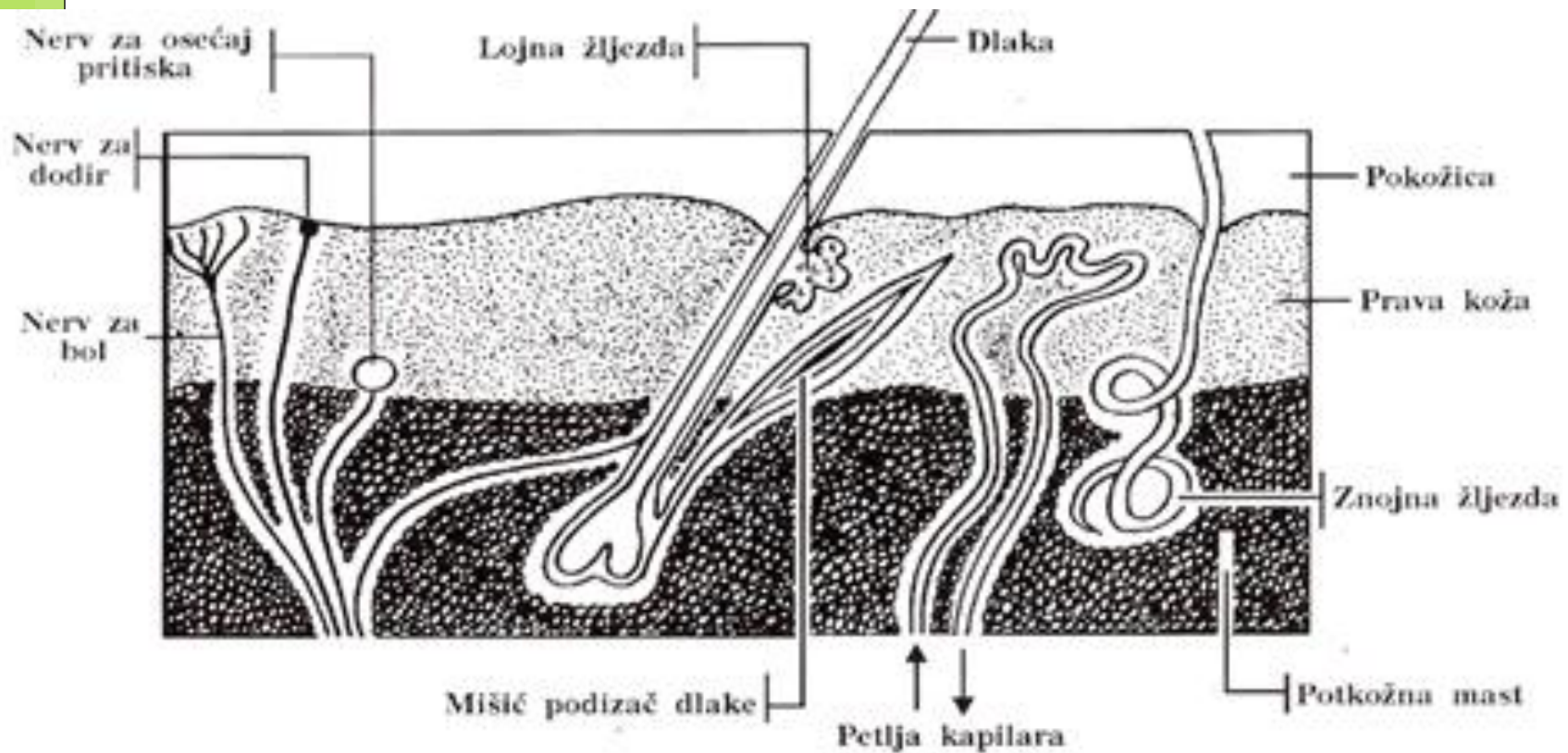
○ **Uloga:**

- Zaštitina
- Razmjena gasova
- Termoregulacija
- Registrovanju nadražaja

○ Normalna koža konja:

- jaka, zdrava
- meka i elastična
- debljina od 1 do 5mm
- obrasla gustom, finom, sjajnom dlakom

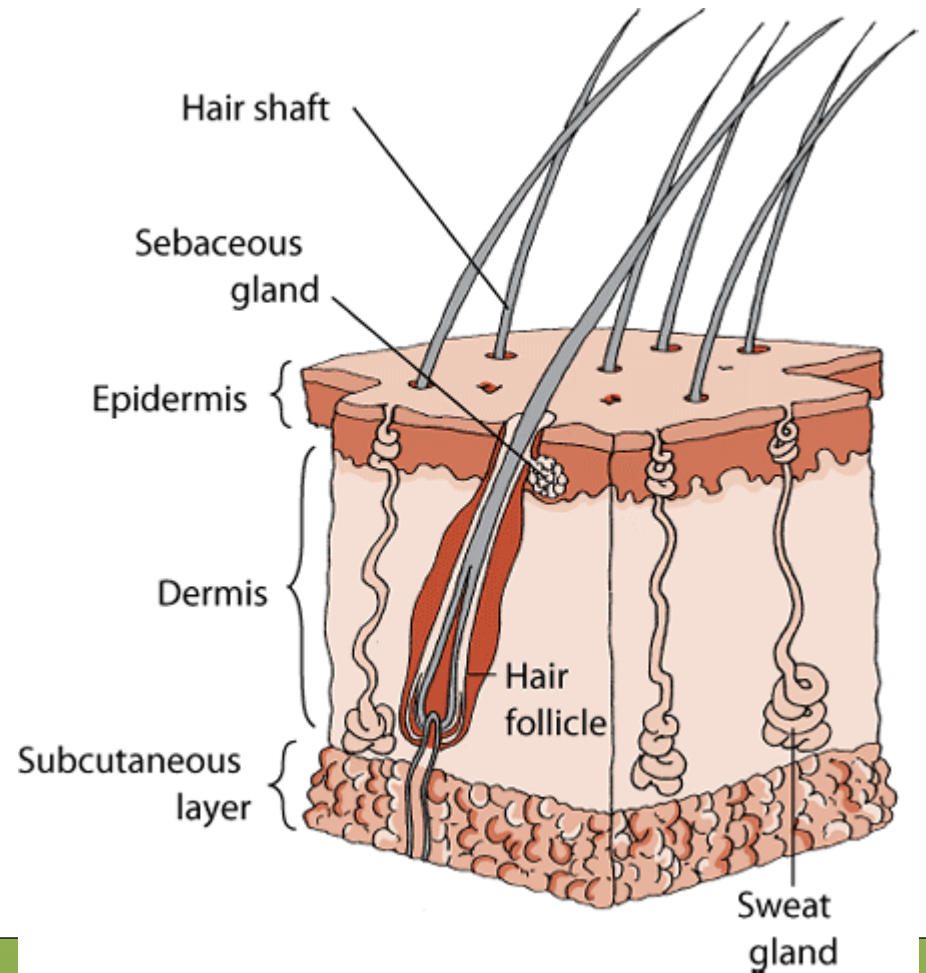
Građa kože

- Dlaka (*pilus*):
- Derivat epidermisa

- Četiri vrste dlake:

- Pokrovne
- Zaštitne
- Taktilne
- Vunaste

Njega kože

- Bitno je uklanjanje produkata metabolizma (znoj i loj), izumrle ćelije, nečistoću,

Timarenje treba da se obavlja svakodnevno, češće kod životinja koje borave na pašnjaku i koje su uključene u rad

● Pribor za čišćenje:

- Češagija
- Četka
- Sunder
- Lanene ili vunene krpe
- Nož (čistač) za skidanje znoja
- Čistač kopita
- Makaze
- Dasčice za prašinu i dlake
- Gužve slame ili sijena
- Drveni češalj za grivu i rep

DOUBLE
B730

Timarenje:

1.

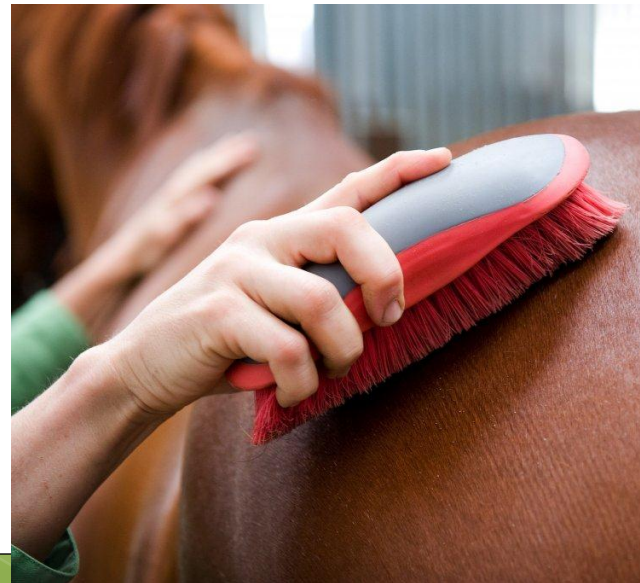
2.

3.

4.

Četkanje grive i repa

Čišćenje glave

Usisivači za prašinu

Pranje i kupanje konja

Šišanje konja

Njega kopita i potkivanje konja

○ Građa kopita

Peta

Četvrt

Nokat

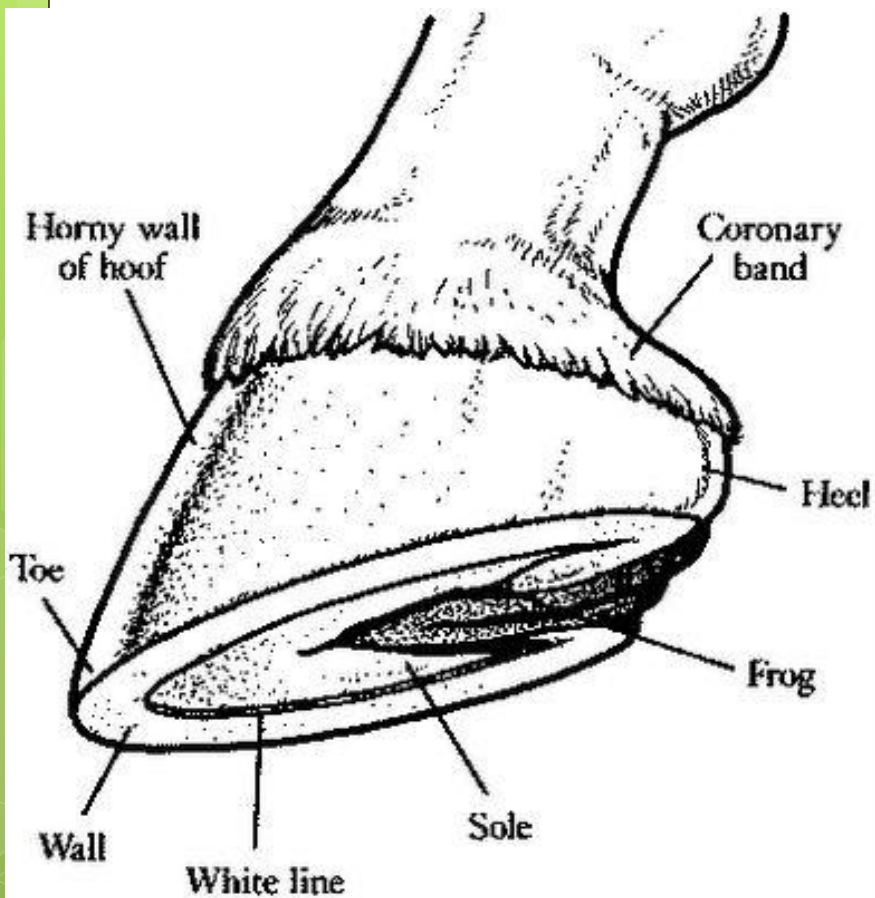

Rožni dio

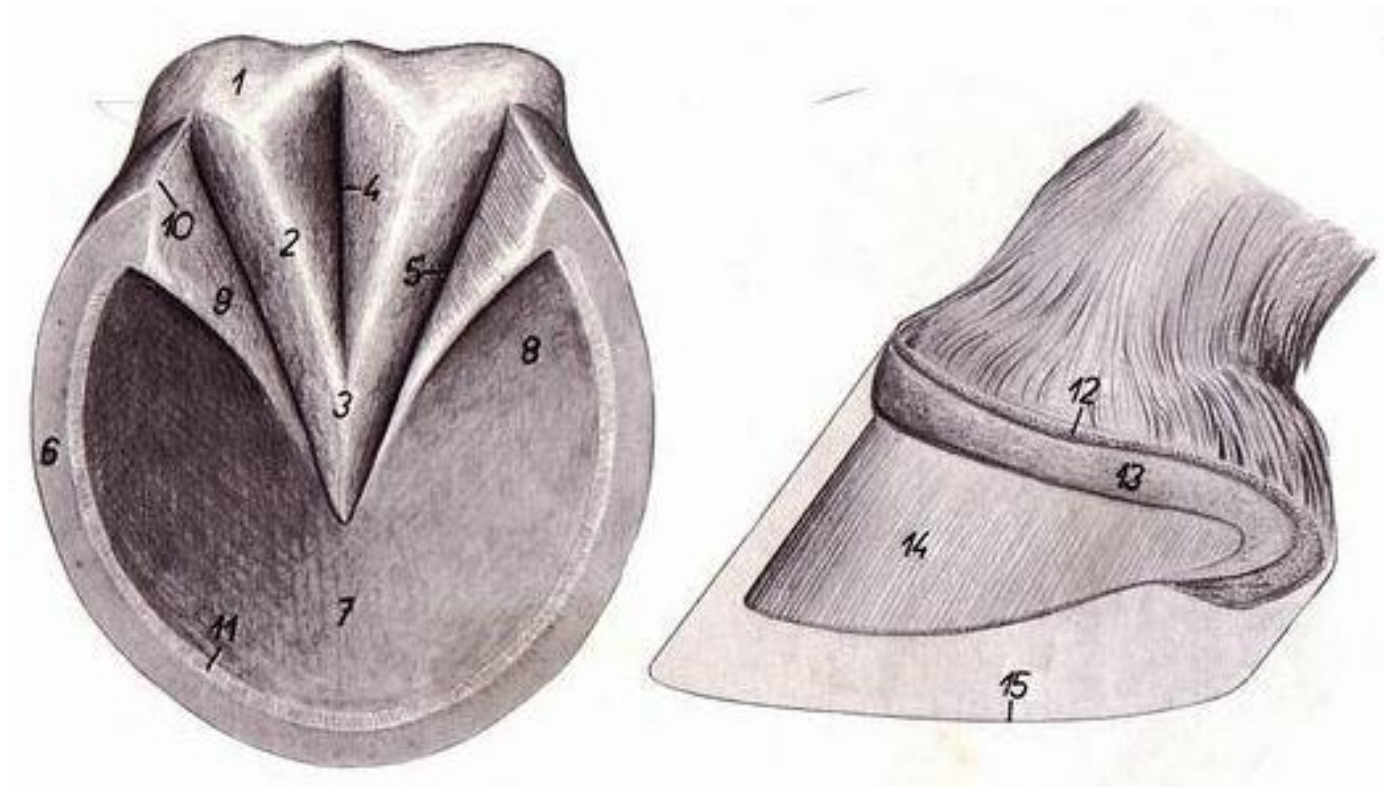
Taban

Žabica

Kopitna rožina

Građa kopita

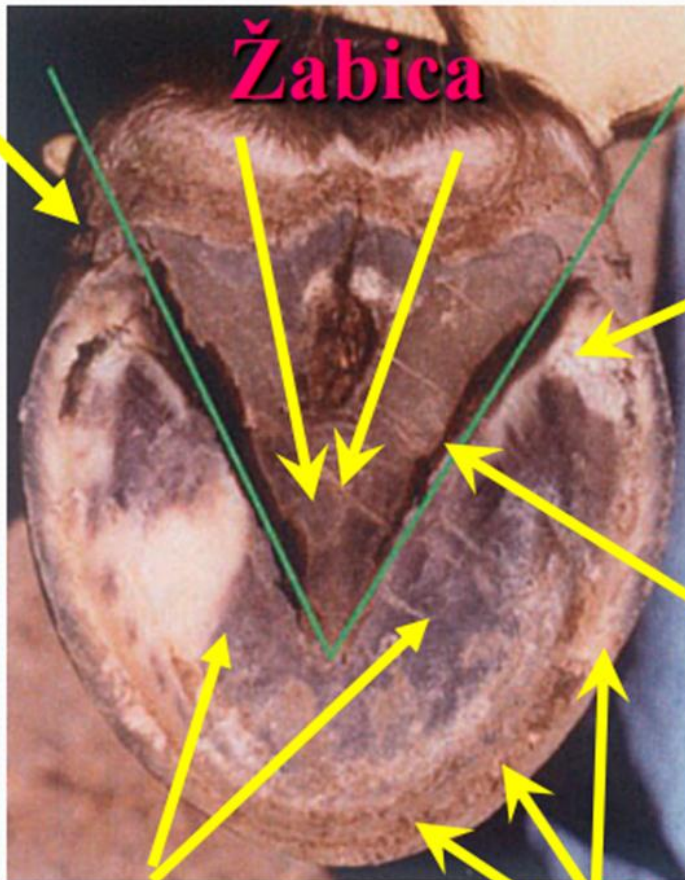
1. Jastučje; 2. Krak žabice; 3. Vrh žabice; 4. Centralni žlijeb žabice; 5. Postani žlijeb žabice (žabična brazda); 6. Kopitna rožina; 7. Taban kopita; 8. Ugao tabana; 9. Strana kopitne rožine; 10. Kopitni ugao; 11. Bijela linija

12. Granični korijum; 13. Krunski korijum; 14. Rožni korijum; 15. Obris kopitne rožine

Peta

Žabica

**Urožni
uglovi
(podpetište)**

solea

**Noseći
rub**

**Žabična
brazda**

○ Njega kopita

- Osnova zdravog i pravilno njegovanog kopita
- Obavezno održavanje, redovno obrezivanje, čišćenje, pravilno potkivanje

○ Njega kopita ždrebeta

- Rast nove kopitne rožine
- Obrezivanje posle mjesec dana
- Uklanjanje meke mase sa kopita

○ **Njega kopita odraslog konja**

- Svakodnevno čišćenje
kopita
- Povremeno
premazivanje zaštitnim
kremama
- Redovno potkivanje
konja

○ Razlozi za potkivanje kopita:

Potrkiivanje kopita podrazumijeva oblikovanje potkovice i kopita i stavljanje potkovice, odnosno ploče (svakih 6-8 nedelja)

- Čuvanje kopitne rožine od brzog i nepravilnog trošenja
- Zaštita žabice i tabana
- Korekcija nepravilnog kopita
- Odstranjivanje oštećenih djelova
- Pružanje pravilnog oslonca

● Postupak obrezivanja kopita:

Oblikovanje kopita podrazumijeva skraćivanje kopitnog nokta, dok se peta (kopitna rožina) ne dira.

1. Uočavanje eventualnih nepravilnosti pri hodu
2. Čišćenje i skidanje starih potkovica
3. Čišćenje kopita- skidanje izumrlog epitela sa tabana, prstiju, četvrtina i pete
4. Odsijecanje dijela kopitnog zida
5. Obrezivanje žabice

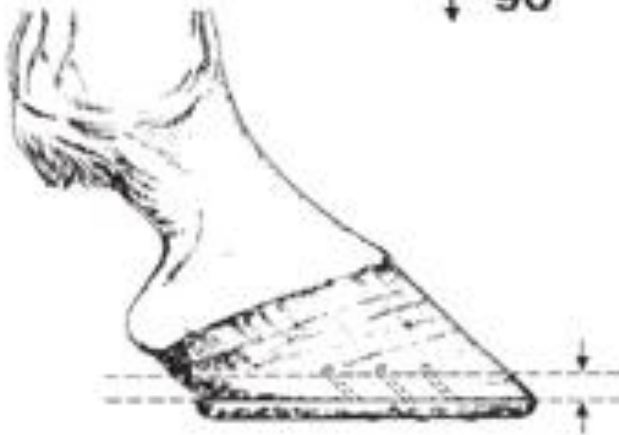
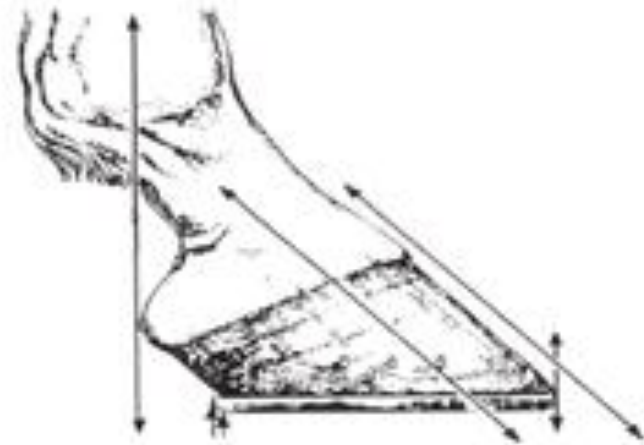
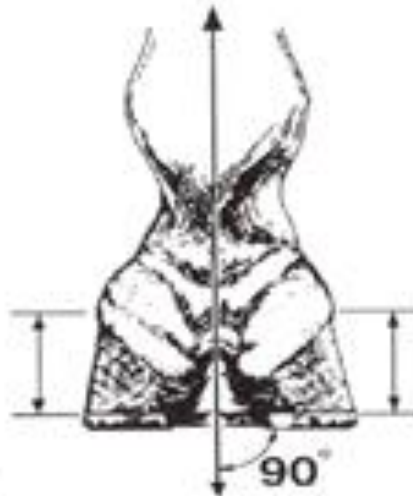
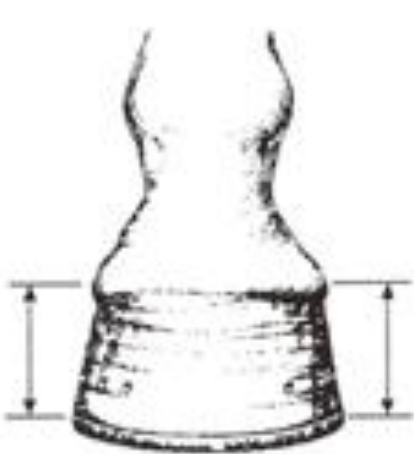
Potkivanje kopita (konja)

○ **Konj je dobro potkovan, ukoliko su:**

- kopita svih nogu jednako obrezana, odnosno ukoliko su prsti iste dužine, a pete iste visine
- zidovi obje strane kopita jednaki i iste visine
- uglovi zida kopita sa podlogom istovjetni sa uglovima koje zaklapaju kičice, odnosno sa uglovima koji formiraju plećke sa natkoljenicama
- ekseri ravnomjerno raspoređeni i ako su izašli na istoj visini, računato od ivice kopitnog zida
- žabice dobro skinute, a potkovice cijelom površinom naliježu na kopita
- konj nakon potkivanja ne ramlje pri kretanju

Pravilno potkovano kopito konja

○ **Vrsta i oblik potkovice**

- **Proizvodnja od različitog materijala (gvožđe, čelik, legura aluminijuma, razne vrste plastike)**
- **Trkači- sportski konji – lagane potkovice, široke, pokrivaju noseću površinu rožnog zida**
- **Radni konji i preponaši- teže i šire potkovice**
- **Teški hladnokrvni konji- masivne potkovice**
- **Konji za vuču teških tereta-potkovice sa hvatačima**

